

19.06.2026 nr DM-135289-21

Olgina liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUS

Lähtudes alljärgnevast, Altrix OÜ 26.01.2026 esitatud Olgina liivakarjääri keskkonnaloa taotlusest ning tuginedes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punktile 1, § 6 lõike 2 punktile 2 ja lõikele 4, § 6¹ lõigetele 3 ja 5, § 9 lõikele 1, § 11 lõigetele 2, 2², 2³, 4, 8 ja 8¹, Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõikele 1 ja § 3 punktile 4, keskkonnaministri 16.08.2017 määrusele nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Jätta algatamata keskkonnamõju hindamine Olgina liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele.

1.2. Olgina liivakarjääri keskkonnaloa taotluse menetlemisel arvestada järgmiste keskkonnameetmetega:

1.2.1. Minimeerimaks võimaliku reostuse teket, tuleb kaevandamis- ja töötlemistehnika korrasolu regulaarselt kontrollida ja masinate hooldustöid sh tankimist teha ainult selleks ette nähtud spetsiaalsetel hooldusplatsidel (kus esmased reostustõrjevahendid peavad olema kohe saadaval) või väljaspool karjääri selleks ette nähtud kohtades.

1.2.2. Võimalike rikete ning avariide tagajärjel tekkiva kütuse- või õlireostuse likvideerimiseks peab karjääris olemas olema vajalik koguses absorbenti (näiteks turvas, saepuru või sünteetilised absorbendid), millega saab tekkinud reostuse kokku korjata.

1.2.3. Avarii korral tuleb reostus koheselt lokaliseerida ning teavitada Keskkonnaametit, Politsei- ja Piirivalveametit ja Päästeametit.

1.2.4. Karjääris müra tekitavad tegevused (nt maavara väljavedu, ekskavaatoriga töö) on lubatud ajavahemikus 7.00-21.00.

1.2.5. Mobiilne töötlemissõlm (nt purustus- ja sorteerimissõlm, sõelumiskompleks) ei tohi töötamise ajal, mäeeraldisel ega selle teenindusmaal, paikneda Vana-Olgina tn 7 õuema piirile (katastritunnus: 85101:003:0192) lähemal kui 170 m.

1.2.6. Müraga seotud kaebuste esitamisel tuleb keskkonnaloa omajal aktiivse

kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes mõõta mürataset kaebuse esitaja katastriüksusel ning piirnormide ületamisel korraldada koheselt karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks.

1.2.7. Juhul kui tolmu põhjustab häiringuid ümbruskonna aladele või elanikele, tuleb karjääri tegevusega seonduva tolmu leviku piiramiseks kaevandamise ja vedude perioodil kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C, niisutada karjäärisiseseid teid ja platse.

1.2.8. Alliksaare tänava, Sininõmme tänava ja sinna suunduva väljaveotee rekonstrueerimise, hooldamise ja kasutamise tingimused leppida kokku loa omaniku ja tee omaniku vahel enne tee kasutamist kaevandatava materjali väljaveoteena. Kokkuleppe koostamise juurde tuleb kaasata ka Narva-Jõesuu Linnavalitsus.

1.3. Täiendavad keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnaamet teavitab KeHJS § 12 lõike 1^a punkti 2 kohaselt käesolevast keskkonnamõju hindamise (edaspidi ka KMH) algatamata jätmisest 14 päeva jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi eraldi kirjaga.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1. Asjaolud

Altrix OÜ (registrikood 12098748; aadress Pikk tn 78-21, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond, Eesti) esitas 26.01.2026 Keskkonnaametile Olgina liivamaardla Olgina liivakarjääri mäeeraldisel täiteliiva maavara kaevandamise keskkonnaloa taotluse, mis võeti menetlusse 16.02.2026 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (edaspidi KOTKAS) menetlus nr M-135289 alla).

Esitatud taotluse kohaselt soovitakse keskkonnaluba mäeeraldisel täiteliiva kaevandamiseks. Taotletav Olgina liivakarjäär asub Ida-Viru maakonna Narva-Jõesuu linna Olgina alevikus taotlejale kuuluval kinnistul Alliksaare tn 36 (katastritunnus 85101:003:0193).

Taotletav mäeeraldis hõlmab Olgina maardla (registrikaart nr 1047) Olgina liivakarjääri aktiivse tarbevaru plokki 1 ja 2. Tegemist on uue mäeeraldisega, mille pindala on 1,67 ha ja teenindusmaa pindala 2,39 ha. Mäeeraldisega seotud varu on järgmine: täiteliiv tarbevaru on 68 tuh m³ ja kaevandatav varu 41 tuh m³. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks on 5 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks on tsiviil- ja teedehitus. Keskkonnaloa kehtivusajaks taotletakse 10 aastat. Kaevandatud maa korrastatakse rohumaaks.

Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseadusele (*MaaPS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määrusele nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ ning kas koos taotlusega oli esitatud KeHJS § 6¹ lõike 1 kohane teave. Esitatud taotlus vastas nõuetele, sisaldades muu hulgas KeHJS § 6¹ lõikes 1 nimetatud teavet.

Olgina liivakarjäär kattub täielikult riigikaitsega seotud kitsendusega piirivöönd ja piiriveekogu. Politsei-ja Piirivalveamet on kooskõlastanud 10.12.2025 kirjaga nr 2.1-3/10902-7 Olgina maardla maavara kasutuselevõtu (kiri lisatud keskkonnanaloo taotluse juurde).

Olgina liivakarjääri keskkonnanaloo taotlus on 16.02.2026 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 16.02.2026 kirjaga nr DM-135289-4 Olgina liivakarjääri keskkonnanaloo taotluse saamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Keskkonnaametile esitas neli kohalikku elaniku oma arvamuse Olgina liivakarjääri keskkonnanaloo taotluse kohta (registreeritud juurdepääsu piiranguga KOTKAS dokumendina nr DM-135289-6, DM-135289-7, DM-135289-8 ja DM-135289-8). Olgina liivakarjääri keskkonnanaloo taotluse kohalike elanike arvamused ilma elaniku andmeteta edastati ja seisukoha küsimiseks taotlejale 05.03.2026 kirjaga nr DM-135289-10.

Keskkonnaamet vastas kohalikele elanikele ühise kirjaga (KOTKAS 24.03.2026 nr DM-135289-11). Kirjas teavitati, et Keskkonnaamet käsitleb tõstatatud küsimusi Olgina liivakarjääri keskkonnanaloo taotluse edasises menetluses. Menetluse käigus analüüsib Keskkonnaamet keskkonnamõju olulisust, koostades selleks keskkonnamõju hindamise eelhindangu ja tehes otsuse keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise kohta. Kirjas esitatud teemasid käsitleme keskkonnamõju hindamise eelhindangus. Lisaks anti teada, et Keskkonnaamet korraldab avaliku arutelu peale keskkonnamõju hindamise eelhindangu valmimist.

Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Olgina liivakarjääri keskkonnanaloo taotluse 16.02.2026 kirjaga nr DM-135289-5 Narva-Jõesuu Linnavalitsusele arvamuse avaldamiseks, andes aega arvamuse andmiseks kaks kuud. Narva-Jõesuu Linnavalitsus teavitas Keskkonnaametit tähtaja pikendamise soovist 13.04.2026 (KOTKAS 14.04.2026 nr DM-135289-13).

Narva-Jõesuu Linnavalitsus saatis 27.04.2026 Keskkonnaametile kirja (KOTKAS 27.04.2026 nr DM-135289-14), kus anti teada, et arvestades kohalike elanike esitatud vastuväiteid ja pöördumisi, on Linnavalitsusel tekkinud mitmeid küsimusi seoses taotluses käsitlemata keskkonnamõju puudutavate aspektidega, mistõttu on kohaliku omavalitsuse üksusel hetkel keeruline kujundada lõplikku seisukohta. Suhtume elanike tõstatatud küsimustesse tõsiselt ning soovime saada täpset ja kontrollitud teavet. Samuti teavitati, et kohalik omavalitsus on valmis korraldama koostöös Keskkonnaametiga kohaliku omavalitsuse hoones arutelu naaberkinnistute omanikele ja teistele huvitatud isikutele, et teemat põhjalikumalt käsitleda.

Menetluses lepiti kokku, et avalik arutelu korraldatakse peale KMH eelhindangu eelnõu valmimist.

2.2. Õiguslikud alused

KeHJS § 3 lõike 1 punkti 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 11 lõike 2 kohaselt otsustaja vaatab tegevusloa taotluse läbi ning teeb otsuse KMH algatamise või algatamata jätmise kohta KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lõikes 2¹ viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast KeHJS § 6¹ lõikes 1 loetletud teabe saamist. KeHJS § 9 lõike 1 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja, MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet. Seega on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS tähenduses.

KeHJS § 6 lõike 2 punkti 2, § 6¹ lõike 3, § 11 lõigete 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lõike 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

KeHJS § 11 lõike 2³ järgi KMH vajalikkus otsustatakse, lähtudes eelhindangust (vt ptk 3) ja asjaomase asutuse seisukohast (seisukohad ning selgitused nendega arvestamise või arvestamata jätmise kohta, vt ptk 4). KeHJS § 11 lõike 4 kohaselt, kui kavandatava tegevuse KMH algatamise või algatamata jätmise otsus tehakse KeHJS § 6 lõike 2 või 2¹ alusel, lisatakse otsusele eelhindang.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lõige 3). Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ (KeHJS § 6¹ lõige 5).

Keskkonnaamet on eelhindangu andmisel kasutanud järgmisi materjale:

1. Olgina liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa taotlus nr T-KL/1031882, sh KeHJS § 6¹ lõike 1 kohane teave;
2. Maa- ja Ruumiameti geoportaali kaardirakendused (<https://xgis.maaamet.ee/xgis2/>);
3. Ida-Viru maakonnaplaneering 2030+ (kehtestatud Ida-Viru maavanema 08.02.2017 korraldusega nr 1-1/2017/25); <https://www.riigiplaneering.ee/ida-viru-maakonnaplaneering-2030>);
4. Narva-Jõesuu linna üldplaneeringu dokumendid seisuga 14.05.2026 (<https://narva-joesuu.ee/uus-uldplaneering>);
5. Maa- ja Ruumiameti Planeeringute andmekogu (<https://planeeringud.ee/plank-web/#/planning>);
6. Eesti Looduse Infosüsteem (EELIS; <https://infoleht.keskkonnainfo.ee/>);
7. Keskkonnaportaali (<https://register.keskkonnaportaal.ee/>).

Eelhinnangu koostamisel arvestatakse, et liivakarjääri, kus vee väljapumpamist ning ärajuhtimist ei toimu, on võimalikuks mõjualaks umbes 250 m.

3.1. Kavandatav tegevus

3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht

Olgina liivamaardla Olgina liivakarjäär asub Ida-Viru maakonnas Narva-Jõesuu linnas Olgina alevikus eraomandis oleval kinnistul Alliksaare tn 36 (katastritunnus 85101:003:0193).

Esitatud taotluse kohaselt soovitakse keskkonnaluba mäeeraldisel täiteliiva kaevandamiseks.

Taotletav mäeeraldis hõlmab Olgina maardla (registrikaart nr 1047) Olgina liivakarjääri aktiivse tarbevaru plokki 1 ja 2. Tegemist on uue mäeeraldisega, mille pindala on 1,67 ha ja teenindusmaa pindala 2,39 ha. Mäeeraldisega seotud varu on järgmine:

- 1. ploki täiteliiva tarbevaru on 17 tuh m³
- 2. ploki täiteliiva tarbevaru on 51 tuh m³

Olgina liivakarjäär kattub maardla varuplokkidega osaliselt – mäeeraldisest on välja jäetud elamule lähemal kui 100 meetrit ala. Taotletava mäeeraldise koguvast 68 tuh m³ on kaevandatav varu 41 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks on tsiviil- ja teedehitus. Keskkonnaloa kehtivusajaks taotletakse 10 aastat. Kaevandatud maa alale kavandatakse teostada tagasitäide aja korrastatakse rohumaaks.

Taotluse kohaselt Olgina karjäärist ~300 m lõuna pool on Narva lennuväli kuhu on kavandatud Narva-Olgina Äripark. Olgina karjääri maavara on planeeritud kasutada äriparki ehitusel ja äriparki ehitusel ülejäävat pinnast on planeeritud kasutada Olgina karjääri kaeveõõne täitmiseks.

Mäeeraldise ja seda ümbritseva asukoha kirjeldus

Olgina liivakarjääri asub Ida-Viru maakonnas, Narva-Jõesuu linnas, Olgina alevikus ning on Narva linnast ~5 km kaugusel läänes, Tallinna-Narva põhimaantee (nr 1) 206,6 km-lt ~300 m kaugusel põhja pool. Olgina aleviku keskus on mäeeraldisest ~1,5 km ida pool.

Olgina liivakarjääri maapinna reljeef tõuseb loodest kagu suunas absoluutkõrgusest 16 m kuni 23 m. Mäeeraldise põhjaosas on väikesel alal lehtmets ning ülejäänud ala on looduslik rohumaas, mis on kasutusel karjamaana.

Mäeeraldise teenindusmaast lähimate (500 m raadiusesse jäävate) kinnistute elu- või ühiskondlik hoonete kaugused ETAK hoonete andmete alusel on:

- Vana-Olgina tn 7 (85101:003:0192) hoone on teenindusmaast umbes 100,1 m kaugusel
- Vana-Olgina tn 5 (85101:003:0343) hoone on teenindusmaast umbes 214 m kaugusel
- Vana-Olgina tn 10/2 (85101:003:0034) hoone on teenindusmaast umbes 223 m kaugusel
- Vana-Olgina tn 10 (85101:003:0034) hoone on teenindusmaast umbes 229 m kaugusel

- Vana-Olgina tn 3 (85101:003:1221) hoone on teenindusmaast umbes 242 m kaugusel
- Vana-Olgina tn 8 (85101:001:0586) hoone on teenindusmaast umbes 249 m kaugusel
- Vana-Olgina tn 1 (85101:003:1225) hoone on teenindusmaast umbes 255 m kaugusel
- Vana-Olgina tn 6 (85101:003:0443) hoone on teenindusmaast umbes 265 m kaugusel
- Kõverakase (85101:003:0001) hoone on teenindusmaast umbes 280 m kaugusel
- Vana-Olgina tn 2 (85101:003:1223) hoone on teenindusmaast umbes 287 m kaugusel
- Vana-Olgina tn 4 (85101:001:0650) hoone on teenindusmaast umbes 298 m kaugusel

Olgina liivakarjäär kattub täielikult riigikaitsega seotud kitsendusega piirivöönd ja piiriveekogu (vid: 2021-11-25V) ning planeeringutega seotud kitsendusega Vaivara valla üldplaneeringu tiheasustusalaga (vid: 8512001_1451497).

Olgina liivakarjääri teenindusmaa idapiir külgneb täielikult ja lõunapiir osaliselt elektripaigaldiste kaitsevöönditega (vid: 150031072, 150136345).

Olgina liivakarjääri loodepiir külgneb kuni 10 km² maaparandussüsteemi eesvoolu kaitsevööndiga (vid: 11065700200100021M).

Olgina liivakarjäärist ~25 m lääne pool on maaparandussüsteemi maa-ala Olgino 2 (vid: 1106570020010002) ja teenindusmaast ~125 m kirde pool on maaparandussüsteemi maa-ala Keskuse (vid: 1106580010010001).

Teenindusmaast ~20 m kaugusele lääne pool on puurkaevu (vid: PRK0013492) hooldusala (id: 15640873).

Teenindusmaast ~110 m lõuna pool on allikas (vid: VEE4316401).

Teenindusmaast ~20 m kaugusel lääne pool on Sininõmme tee (nr 8510830), mis osaliselt on kohalik tee ja osaliselt eratee ning ~25 m kaugusel lõuna pool on eratee Alliksaare tänav (nr 8511030).

Olgina liivakarjäärist lõuna pool ~300 m kaugusel, Tallinna-Narva põhimaanteest (nr 1) lõuna pool, on Narva lennuväli.

Olgina liivakarjääri teenindusmaa piires puuduvad kommunikatsioonid ja hoonestus, alal ja selle lähiümbruses ei ole kultuurimälestisi, muinsuskaitse objekte ega Natura 2000 alasid.

Geoloogilised tingimused mäeeraldisel

Olgina liivakarjääri aktiivne tarbevaru on seotud 2025. a geoloogilise uuringuga Aruanne Olgina uuringuruumis tehtud geoloogiliste tööde kohta (varu seisuga 30.09.2025. a), V. Valling.

Olgina liivakarjäär paikneb Viru lavamaa kirdeosas. Geoloogilise baaskaardi (M 1:50 000) andmetel kattub maa-ala Võrtsjärve alamkihistu jääjärveliste setete (Q1jrVr_lg) levikulaga, mis on esindatud aleuriidiga. Pinnakate lasub Tiskre kihistu (Cm2ts) rohekashallide savikate

vahekihtidega liivakivil.

Olgina liivakarjääris moodustab loodusliku katendi (Q2_s) kasvukiht mulla ja taimejuurtega, mäeeraldise lõunapoolses osas on tegemist tehnogeensete setetega katendis. Katendi paksus varieerub vahemikus 0,3 kuni 2,0 m (keskmine 0,6 m).

Kasuliku kihi moodustab eriteraline liiv (Q1jrVr_fg) peenosiste keskmise sisaldusega 17,4%. Liiv on valdavalt ülipeeneteraline, üksikutes proovides esineb keskmise- ja peeneteralist liiva. Kasulik kiht ei sisalda kruusa fraktsiooni (üle 31,5 mm). Liiv on kvarts-päevakivi koostisega, peamiselt beeži värvi. Looduslik materjal vastab kaalutud keskmiste näitajate poolest täiteliiva nõuetele.

Kasuliku kihi paksus varieerub vahemikus 0,6 kuni 7,8 m, keskmine 3,6 m (taotluse seletuskiri lk 4). Kasulik kiht levib nii ülevalpool kui allpool keskmist põhjaveetasel absoluutkõrgusel 18,1 m.

Kasuliku kihi lamami moodustab hall või beež savi ja saviliivmoreen (Q1jrVr_g). Kasuliku kihi lamam tõuseb lõunast põhja ning läänest ida suunas

2025. a geoloogilise uuringu ajal jõuti veetasemeni kaheksas puuraugus. Avatud veetaseme sügavus maapinnast varieerub vahemikus 0,6 kuni 2,2 m ning jääb absoluutkõrguste vahemikku 16,6 kuni 19,8 m. Keskmine põhjaveetase puuraukude andmete järgi on absoluutkõrgusel 18,1 m. Puuraukudes avatud põhjaveetase langeb lõunast põhja suunas.

Täiteliiva geoloogiline varu mäeeraldisel kokku on 68 tuh m³ (sh allpool veetasel 51 tuh m³), millest kaevandatava varu maht on 41 tuh m³ (sh allpool veetasel 27 tuh m³).

Kasutatav tehnoloogia

Mäenduslikud tingimused maavara kaevandamiseks Olgina liivakarjääris on rahuldavad. Kattekihi paksus on väike, kasulik kiht on osaliselt põhjaveetasemest kõrgemal, mäeeraldisele on tagatud juurdepääs Sininõmme ja Alliksaare teede kaudu.

Kaevandamise ettevalmistustöödeks on metsa raadamine, kändude juurimine ning kokkulüke ja kattepinnase koorimine. Katendi moodustab kasvukiht paksusega 0,3 kuni 2,0 m (keskmine 0,6 m). Katendi kogus mäeeraldisel on 10 tuh m³.

Kaevandamise tulemusena tekkiv kaeveõõs täidetakse kaevandamiseelsele maapinna kõrgusele ja korrastatakse rohumaaks. Liiva kaevandamine on kavandatud etapiviisiliselt väiksemate alade kaupa, nii et iga ala liiva varu ammendumise järel teostatakse kohe tagasitäide mujalt karjääri sisse toodud loodusliku mineraalse pinnasega. Täidetud alale laotatakse tagasi paljandustööde käigus kooritud ja ladustatud kattepinnas keskmise paksusega 0,6 m.

Vastav kaevandamise- ja korrastamise viis vähendavad korraga ladustamist vajava katendi kogust ja ladustamise aega. Kooritud katend on võimalik kaevandamise ajal ajutiselt ladustada

mäeeraldise ja teenindusmaa alale, kasutades katendit vajadusel müra- ja tolmutõkkevallide rajamiseks. Kooritud ja ladustatud kattedepinnas kasutatakse täielikult korrastamistööl täidetud kaeveõõne ülemise pinna katmiseks.

Muld vallitatakse kuni 3 m kõrgustesse aunadesse, säilitamaks mulla bioloogilist aktiivsust aunasid ei tihendata.

Kasuliku kihi paksus on 0,6 kuni 7,8 m (keskmine 3,6 m), sh ülevalpool keskmist põhjaveetasel keskmiselt 0,9 m ja allpool keskmist põhjaveetasel keskmiselt 3,1 m.

Kattedepinnas kooritakse ja kasulik kiht kaevandatakse pöördkoppekskavaatoriga. Esmalt ammendatakse põhjaveetasemest kõrgemal olev maavaravaru ning seejärel põhjaveetasemest allpool olev maavaravaru. Veepealse kasuliku kihi saab ammendada pöördkoppekskavaatoriga ühe kaeveastmega. Veealuse kasuliku kihi saab ammendada pöördkoppekskavaatoriga ühe kaeveastmega.

Vastavalt loodusliku materjali omadustele ja maavara nõudlusele on kavandatud vajadusel liiva sõelumine (konservatiivselt on arvestatud vajadusel kogu kaevandatava varu sõelumine koguses 41 tuh m³).

Veepealse maavara kaevandamisel ammutab pöördkoppekskavaator maavara looduslikust tervikust ja laeb tarbijate kalluritele või mobiilsele sõelale. Veealuse maavara kaevandamisel tõstab pöördkoppekskavaator vee ja liiva segu puistangusse ning nõrgunud kaevis laaditakse tarbijate kalluritele või mobiilsele sõelale. Sõelutud liiv tõstetakse lattu ning laost toimub laadimine tarbijate kalluritele. Liiva laadimiseks kasutatakse vajadusel frontaallaadurit. Liiva väljavedu karjäärist toimub autotranspordiga.

Keskkonnaloa saamisel tuleb Olgina liivakarjääri maavaravaru kaevandamiseks koostada kaevandamisprojekt, millega määratakse ohutu ja nõuetekohase kaevandamise nõuded. Kaevandamise tulemusena tekkiva kaeveõõne korrastamiseks tuleb koostada kaevandatud maa korrastamise projekt, millega muuhulgas määratakse kaeveõõne täitmiseks vajalik pinnase kogus ja nõuded täitmiseks kasutatavale pinnasele ning kattedepinnase kasutus.

Kaevandatud maa korrastatakse rohumaaks.

3.1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Kohalik omavalitsus Narva-Jõesuu Linnavalitsus ei ole Olgina liivakarjääri taotlusele KMH eelhinnangu eelselt oma arvamust andud (täpsemalt peatükis 2.1).

Maakonnaplaneering

Olgina liivakarjäär jääb Ida-Viru maakonnaplaneering 2030+ alale. Ida-Viru maakonnaplaneering toob välja, et Ida-Virumaa on Eesti olulisim kaevandamispiirkond. Samas

suurem osa maakonnaplaneeringu kaevandamise käsitlusest puudutab põlevkivi kaevandamist, mis ei puuduta Olgina liivakarjääri.

Olgina maardla asub maakonnaplaneeringu järgse rohevõrgustiku serva alal.

Maakonnaplaneeringus on rohelise võrgustiku ja maardlate kattumisel välja toodud järgmist:

1. maardlate kasutuselevõtul vältida võimalusel alasid, mis asuvad rohelises võrgustikus. Juhul, kui nimetatud aladel on kaevandamine majanduslikult otstarbekas, tuleb kaaluda eelnevalt kaasnevaid mõjusid rohelise võrgustiku komponentidele;
2. rohelise võrgustiku toimimise tagamisega tuleb arvestada kaevandamisloale tingimuste seadmisel, korrastamistingimuste andmisel ja nende alusel korrastamisprojekti koostamisel. Vajadusel tuleb lisada kaevandamisloale tingimused leevendavate meetmete rakendamiseks.

Üldised tingimused maardlate kasutuselevõtuks ja üldplaneeringute koostamiseks on Ida-Virumaa maakonnaplaneeringus alljärgnevad:

1. Maardlate kasutuselevõtul vältida võimalusel alasid, mis asuvad väärtuslikel põllumaadel, väärtuslikel maastikel, rohelises võrgustikus ja linnade puhkealadena määratud linnade rohevööndis. Juhul, kui nimetatud aladel on kaevandamine majanduslikult otstarbekas, tuleb kaaluda eelnevalt kaasnevaid mõjusid väärtuslikele maastikukomponentidele.
2. Väärtusliku põllumajandusmaa, väärtusliku maastiku, rohelise võrgustiku ja linnade rohevööndi toimimise tagamisega tuleb arvestada kaevandamisloale tingimuste seadmisel, korrastamistingimuste andmisel ja nende alusel korrastamisprojekti koostamisel. Vajadusel tuleb lisada kaevandamisloale tingimused leevendavate meetmete rakendamiseks.
3. Kasutuselevõetud maardlates tuleb varud maksimaalselt ammendada ning alad majandustegevuse lõppemisel korrastada, et võimaldada maade edasist kasutust kas põllu- või metsamaana, puhkeala või ehitusalana.
4. Turba kaevandamiseks tuleb eelistada juba kuivendusest rikutud alasid.
5. Linnalise asustuse alal peab säilima kvaliteetne elukeskkond ka siis, kui toimub kaevandamistegevus.
6. Maapõue seisundit ja kasutamist mõjutava tegevuse korraldamisel tuleb tagada arvelevõetud maavara kaevandamisväärsena säilimine ja juurdepääs maavaravarule. Püsiva iseloomuga tegevus on põhimõtteliselt lubatav, kui kavandatav tegevus ei halvenda maavaravaru kaevandamisväärsena säilimise või maavaravarule juurdepääsu osas olemasolevat olukorda.
7. Aladel, mis kattuvad maardlatega, kuid mida ei ole maavara väljamise (mäetööstusmaa) eesmärgil seni kasutusse võetud ning mida ei ole käesolevas planeeringus käsitletud kaevandamiseks perspektiivsena, määratlemine mäetööstusmaana on võimalik pärast maavara kaevandamise loa taotlemist ja selle saamist õigusaktidega sätestatud korras.

Üldplaneering

Olgina liivakarjääri alal kehtib praegu Vaivara valla üldplaneering, mis on aastast 2010. Olgina maardlat selles ei käsitletud. Olgina maardla ala oli antud planeeringus märgitud Loodusliku haljasmaa, põld või mets maakasutuse sihtotstarbena. Üldplaneeringus oli ära nimetatud sellel

ajal kehtivad kaevandamisalad ja välja toodud sellel ajal kehtivad kaevandamise seadusandluse sätteid. Otsest vastuolu Vaivara valla üldplaneeringu ja Olgina liivakarjääri kaevandamisloa andmisega ei ole.

Narva-Jõesuu Linnavalitsus on praegu koostamas uut Narva-Jõesuu linna üldplaneeringut. Narva-Jõesuu linna üldplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine (edaspidi KSH) algatati Narva-Jõesuu Linnavolikogu 19.12.2018 otsusega nr 71. Narva-Jõesuu Linnavolikogu 17.12.2025 otsusega nr 11 võeti vastu Narva-Jõesuu linna üldplaneering ja KSH aruanne. Avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimus 08.04.2026 ja praegu ei ole planeering veel kinnitatud. Alljärgnevalt on välja toodud Narva-Jõesuu Linnavolikogu 17.12.2025 otsusega nr 11 kohase üldplaneeringu Olgina liivakarjääri puudutav osa.

Maapõue ja maavara kaitse toimub maapõueseaduses ning selle alusel kehtestatud muudes õigusaktides sätestatud alustel. Maardlate kasutuselevõtt (muutumine mäetööstusalaks) on võimalik pärast maavara kaevandamise loa taotlemist ja selle saamist õigusaktides sätestatud korras.

Üldplaneeringus kajastatakse mäetööstuse maa-alana alasid, kus on väljastatud kaevandusluba/aktiivsed mäeeraldised koos nende teenindusmaadega.

Eraldi juhust kuidas hinnata kaevandamiseks esitatud keskkonnavalda taotlust üldplaneeringus ei ole.

Kinnitamata Narva-Jõesuu linna üldplaneeringu joonistel on kajastatud Olgina aleviku piirkonnas seal praegu kehtiva üldplaneeringu järgselt toodud detailplaneeringu maakasutuse suundasid. Olgina liivakarjääri ei ole seetõttu enam ka rohekoridori alal.

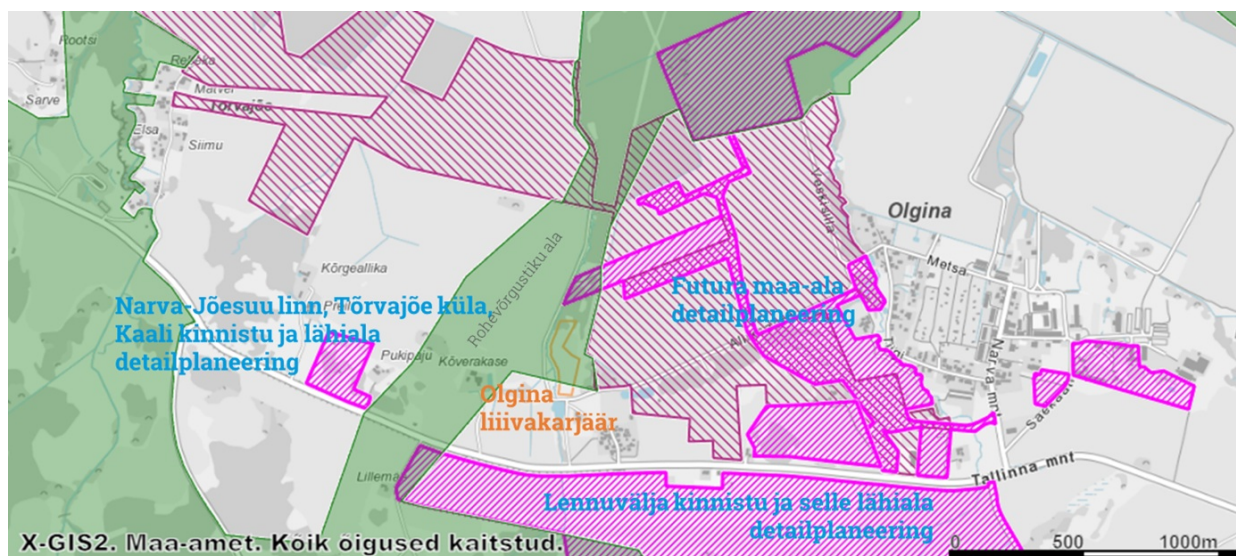
Seega kinnitamata Narva-Jõesuu linna üldplaneering ei ole vastuolus Olgina liivakarjääri taotlusega.

Detailplaneeringutest

Taotletava Olgina liivamaardla mõjude hindamisel peab arvestama kahte detailplaneeringut:

- Olgina liivamaardlast idas taotletava liivakarjääris ja Olgina aleviku tiheasustuse vahel kehtib Futura maa-ala detailplaneeringu, mille järgi see ala on planeeritud ärimaaks- ja tootmismaaks. Praegu on Maa- ja Ruumiameti kaardirakendustes näha, et Olgina liivakarjäärist ida poolne ala on jagatud detailplaneeringu järgi katastriüksusteks.
- Olgina liivamaardlast lõuna pool teisel pool Tallinn-Narva maanteed kehtib Lennuvälja kinnistu ja selle lähiala detailplaneering. Detailplaneeringu koostamise eesmärk oli väikelennukitele sise- ja rahvusvaheliseks lennuliikluseks lennuvälja rajamine, motosportiga seotud tegevuste arendamise võimaldamine, sõidukite õppeplatsi ja libedasõiduraja, teenindushoonete ja kommunikatsioonide rajamine.

Alljärgneval joonisel on eelnevalt välja tähtsamad planeeringute asukohad ja maakonnaplaneeringu järgne rohekoridor.

Joonis 1. Väljavõte Maa- ja Ruumiameti Planeeringute andmekogust Olginäe liivakarjääri jaoks olulistest planeeringu aladest

3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Olginäe liivakarjääri mäeeraldis hõlmab Olginäe liivamaardla (registrikaart nr 1047) täiteliiva aktiivse tarbevaru plokkide 1 ja 2 osaliselt – varuplokkidest on välja jäetud Vana-Olginäe tn 7 kinnistu elamule lähemal kui 100 meetrit paiknev ala.

Olginäe liivakarjääri mäeeraldise pindala on 1,67 ha ja teenindusmaa pindala on 2,39 ha. Sügavuti on Olginäe liivakarjääri mäeeraldise piiriks ploki 2 alumine piir (lamam).

Täiteliiva geoloogiline varu mäeeraldisel kokku on 68 tuhat m³ (sh allpool veetasel 51 tuhat m³), millest kaevandatava varu maht on 41 tuhat m³ (sh allpool veetasel 27 tuhat m³).

Mäenduslikud tingimused maavara kaevandamiseks Olginäe liivakarjääris on rahuldavad. Kattekihi paksus on väike, kasulik kiht on osaliselt põhjaveetasemest kõrgemal, mäeeraldisele on tagatud juurdepääs Sininõmme ja Alliksaare teede kaudu.

Taotluse kohaselt ei kavandata vee ärajuhtimist ja kaevandamine toimub veetasemest madalamas kohas ilma vett ära juhtimata.

Kaevandamise ettevalmistustöödeks on metsa raadamine, kändude juurimine ning kokkulüke ja kattepinna koorimine.

Katendi moodustab kasvukiht paksusega 0,3 kuni 2,0 m (keskmise 0,6 m). Katendi kogus mäeeraldisel on 10 tuhat m³.

Kaevandamise tulemusena tekkiv kaeveõõs täidetakse kaevandamiseelsele maapinna kõrgusele ja korrastatakse rohumaaks. Liiva kaevandamine on kavandatud etapiviisiliselt väiksemate alade

kaupa, nii et iga ala liiva varu ammendumise järel teostatakse kohe tagasitäide mujalt karjääri sisse toodud loodusliku mineraalse pinnasega. Täidetud alale laotatakse tagasi paljandustööde käigus kooritud ja ladustatud kattedepinnas keskmise paksusega 0,6 m.

Kogu kaevandatav maavara kaubastatakse täielikult. Vajadusel liiv sõelutakse erinevatele tingimustele vastava toodangu valmistamiseks, mitte toodangust kaubandusliku väärtuseta osa eraldamiseks. Kogu sõelutud toodang kaubastatakse täielikult.

Olgina liivakarjääri teenindusmaa piires puuduvad kommunikatsioonid ja hoonestus, alal ja selle lähiümbruses ei ole kultuurimälestisi, muinsuskaitse objekte ega Natura 2000 alasid.

Lähim Natura 2000 ala on umbes 5,4 km kaugusele jääv Udria loodusala (RAH0000502) ja mäeeraldisest 1 km m raadiuses ei ole EELIS andmetel kaitsealuseid liike.

Lähimad kõrvuti asuvad liivakarjäärid Kirikuküla ja Kirikuküla II asuvad Olgina liivakarjäärist läänes, linnulennult umbes 14,3 km kaugusel Hundinurga külas Narva-Jõesuu linna territooriumil.

Kaevandamise lõppedes korrastamisel rohumaaks tuleb karjääri küljed kujundada nii, et oleks tagatud maa ohutu ja otstarbekas taaskasutamine ning maastiku üldilme oleks esteetiliselt vastuvõetav.

3.1.4. Tegevuse energiakasutus

Peamised energiatarbijad karjääris on karjääris töötavad seadmed ja masinad. Energias kulub ettevalmistustöödeks ning maavara kaevandamiseks ja kaevisse laadimiseks transpordivahenditele.

Olgina liivakarjäär asub teedele lähedal ja vaid väiksemas osas võib olla vajadus karjääri transpordiks vajaliku juurdepääsutee parandamiseks energiat kulutada.

3.1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Maavara kaevandamisega mõjutatakse alati suuremal või vähemal määral looduskeskkonda. Olgina liivakarjääris kaevandamisel on peamisteks keskkonda mõjutavateks teguriteks maastikupildi visuaalne muutumine, müra, õhusaaste (tolm) ja võimalik mõju põhjaveele.

Pinna- ja põhjavesi

Taotluse kohaselt on Olgina liivakarjääri maavaravaru osaliselt allpool põhjaveetasel. Veealuse varu kaevandamisel ekskavaator seisab veetasemest kõrgemal ja tõstab kopaga veealuse maavara valli nõrguma. Liiva kaevandamine on kavandatud etapiviisiliselt väiksemate alade kaupa, nii et iga ala liiva varu ammendumise järel teostatakse kohe tagasitäide. Vastav kaevandamise- ja korrastamise viis ei riku piirkonna veerežiimi ega mõjuta lähedalasuvate

majapidamiste veevarustusallikaid. Kavandatava tegevusega ei pumbata ega juhita ära isevoolu teel mäeeraldiselt põhja- ega pinnavett ning ei alandata veetaset.

Mõju põhja- ja pinnavee keemilisele koostisele on liiva-kruusa kaevandamisel reeglina seotud kasutatava tehnika avariilukordadega. Kuna kasutatav tehnika sisaldab ja kasutab töötamiseks määrdeaineid ja kütust, siis on võimalik, et esineb nende lekkeid. Kasutades tehniliselt korras seadmeid ja neid regulaarselt hooldades on lekete tõenäosus väike ja lekked kiiresti avastatavad. Avariilukorra tekkimise tõenäosus ei ole suurem, kui mõnes teises rasketehnikaga seotud tegevusalal (nt põllumajandus).

Karjääris töötamisel, kaevandamisel, kaevise laadimisel või masinate hooldamisel ja tankimisel tuleb rangelt jälgida, et pinnasesse ja põhjavette ei satuks naftasaaduseid (kütust ega õli). Kasutada tohib vaid korrasolevat kaevandamistehnikat ning tehnika hooldamist ja remonti tuleb teha selleks kohandatud alal. Võimaliku avariilukorra likvideerimiseks peab karjääris töötajatel olema teada kindel tegevusplaan ja tagatud töövahendid.

Lähim puurkaev on Olgina mäeeraldise teenindusmaast 21 meetrit läänes asuv puurkaev registrikoodiga nr PRK0013492, millel on 10 meetri raadiusega hooldusala. Antud puurkaev saab vee teisest põhjaveekihi Ordoviitsium-Kambriumi põhjaveekogumis ja ei ole otseselt mõjutatud liivakarjäärist.

Olgina liivakarjäärist lääne pool Sininõmme tee ja karjääri vahel on maaparandusega seotud eesvool Olgino 2 (11065700200100021M) ja Olgina liivakarjäärist lõuna poolt teisepool teed umbes 25 meetri kaugusel asub tiik.

Kuna Olgina liivakarjääri maavaru on osaliselt veetasemest allpool ja mäeeraldise teenindusmaast lääne ja lõuna pool asuvad veekogud on võib avariilukorras reostus levida kiiresti. Sellel põhjusel teeme ettepaneku lisada keskkonnaloale veereostuse tõkestamise ja eemaldamise osas kõrvaltingimused.

Müra

Välisõhus leviva müraga seonduvat reguleerib atmosfääriõhu kaitse seaduse §-d 55-66 ja keskkonnaministri 16.12.2016 määrus nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (määrus nr 71).

Vastavalt määrusega nr 71 kehtestatud piirväärtustele tohib elamutega piirkonnas (II kategooria elamuala) olla tööstusmüra piirtase päeval ajal 60 dB ja öösel 45 dB. Kaevandustegevuse müra on võrdsustatud ehitusmüraga, mistõttu tuleb rakendada öise ajana 21.00–7.00 tööstusmüra normtasel. Impulssmüra põhjustavat tööd, näiteks lõhkamist, rammimist jne, võib teha tööpäevadel kella 7.00–19.00. Piirtase on näitaja, mis üldjuhul iseloomustab rahuldavaid akustilisi tingimusi ja mida kasutatakse olemasoleva olukorra hindamisel, kusjuures olemasolevatel aladel ja ehitistes ei tohi müra ületada piirtaset.

Lähimad (500 m raadiusesse jäävad) hooned mäeeraldise teenindusmaast on toodud peatükis

3.1.1. Seejuures kõige lähemal asuv elamu on umbes 100 meetri kaugusel mäeeraldise teenindusmaast Vana-Olgina tn 7 (85101:003:0192) kinnistul.

Olgina liivakarjääri taotluse seletuskirja müraarvutuste kohaselt on müratase mäeeraldisest ligikaudu 280 meetri kaugusel 52 dB ja sellega ei ületata keskkonnaministri 16.12.2016 määruses nr 71 toodud II kategooria ala päevase aja piirväärtuseks olevat 60 dB.

Olgina liivakarjääri taotluse seletuskirjas on toodud, et Müra tekitajateks Olgina liivakarjääris on kaevandamisel kasutatav pöördkoppekskavaator ja frontaallaadur ning mobiilne sõelumissõlm. Need on paiksed müraallikad ja mõjutavad vahetult masina töösooni ja selle lähiümbrust. Helivõimsustase ekskavaatoril ja frontaallaaduril on kuni 105 dB ning mobiilsel sõelumissõlmel kuni 115 dB. Liiva kaevandamine ja sõelumine Olgina liivakarjääris toimub päevasel ajal.

Taotluse seletuskirja müraarvutuste kohaselt on teenindusmaa kagupiiril töötava pöördkoppekskavaatori tekitatav müratase (arvestamata müratõketega) Vana-Olgina tn 7 kinnistu õuema piiril 57 dB. Teenindusmaa kagupiiril pöördkoppekskavaatori ja frontaallaaduri koos töötamisel (arvestamata müratõketega) Vana-Olgina tn 7 kinnistu õuema piiril müratase 60 dB.

Taotluses on toodud, et arvestamata müratõketega peab liiva sõelumine toimuma Vana-Olgina tn 7 kinnistu õuema piirist vähemalt 170 m kaugusel põhja pool. Sellel kaugusel mobiilse sõelumissõlme, pöördkoppekskavaatori ja frontaallaaduri samaaegsel töötamisel ei ületata Vana-Olgina tn 7 kinnistu õuema piiril päevase aja mürataseme piirväärtust. Müratõkete ja/või väiksema müratasemega seadmete kasutamisel võib sõelumine toimuda Vana-Olgina tn 7 kinnistu õuema piirile lähemal, kuid siis tuleb keskkonnaloa omajal veenduda, et valitud kaugusel ei ületata lähima vastuvõtja asukohas päevase aja mürataseme piirväärtust.

Eelnevat arvestades on müranormidest tulenevalt vajalik piirata kaevandamise aega karjääris müra tekitavad tegevuste osas (nt maavara väljavedu, ekskavaatoriga töö, sõelumine) on lubatav üksnes ajavahemikus 7.00-21.00.

Samuti peab selgelt välja kirjutama mobiilse liiva sõelumise asukoha piirangud.

Kuna lähim elamu on suhteliselt lähedal on vaja lisada ka meetmed mürataseme kontrolliks Vana-Olgina tn 7 kinnistu alal ja nõuded kuidas peab kaevandamistegevust ümber sättima, kui müranõudeid ei täideta.

Osakesed (tolm)

Olgina liivakarjääris kruusa ja liiva kaevandamisel märkimisväärset õhusaastet ei kaasne. Maavara kaevandamisel ja laadimisel loodusliku niiskuse juures ei eraldu märkimisväärselt tolmu ning see langeb kiiresti maha masinate töösooni läheduses. Kaevise langemisel ekskavaatori ja laaduri kopast ning sõelalt eralduvad atmosfääri tahked osakesed (PMsum). Tahkete osakeste emissioon on seotud tootmistehnoloogia (tekke kohtade hulk) ja

tootmismahuga.

Vastavalt keskkonnaministri 14.12.2016 määrusele nr 67 „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba" ja selle lisale on õhusaasteluba vaja kui kaevandamise käigus eraldub ühe aasta jooksul atmosfääri tahkeid osakesi (PMsum) enam kui 1 tonn.

Olgina liivakarjääris kaevandatakse keskmiselt 5 tuh m³ liiva aastas keskmiselt on liiva tihedus 1,5 t/m³ tonni. Olgina liivakarjääri kaevandatava varu kogus kokku on 41 tuh m³. Kaevandamisega Olgina liivakarjääris ei ole varu kogusest ning kavandatava tootmisprotsessi ja -tingimuste puhul oodata käitise saasteainete heidete künniskoguste ületamist, mille korral oleks nõutav õhusaasteluba. Vastavad arvutused on lisatud ka taotluse seletuskirja.

Karjääris töötavad ekskavaatorid/kopplaadurid ning materjali väljaveol kasutatavad kallurautod eraldavad õhku heitgaase, mille tase ei tohi ületada lubatud piirmäärasid. Tehniliselt korrasoleva kaevandamistehnika kasutamisel heitgaasid hajuvad ning nendes esinevate saastekomponentide sisaldus on võrreldav igapäevakasutuses olevate mehhanismide (veokid, põllumajandusmasinad jmt) poolt eraldatavate kogustega. Veokite heitgaaside piirväärtused on kehtestatud valmistaja tehase poolt ning neid kontrollitakse masinate tehnölevaatusel.

Tolmu võib tekkida teenindusmaa piires kuival aastaajal katendita teedel maavara transportivate veoautode liikumisest. Tolm koosneb erineva suurusega tahketest osakestest ning jämedamad osakesed langevad maha kiiremini ja peenemad osakesed aeglasemalt. Tolmu leviku ulatus ja hajumine sõltub peamiselt tuule suunast ja kiirusest ning õhu niiskusest. Tolmu levikut külgnevatele aladele vähendavad mäeeraldise piirialadel katendi puistangud ja mäeeraldise alal maavara ja toodangu puistangud. Maavara veol tekkida võivad tolmu on vajadusel võimalik vähendada karjäärisiseste teede niisutamisega. Mürataseme ja tolmu tekke- ja leviku vähendamiseks tuleb vajadusel karjäärisisestel teedel transpordivahendite liikumise kiirust piirata. Arvestades, et veokite liikumiskiirus on karjäärides piiratud ning karjäärisiseseid veoteed on lühikesed ja järskude tõusudega, siis ei saa sõidukid suurt kiirust arendada.

Transpordil tekkivad tolmu heitkogused sõltuvad liiklusintensiivsusest, kasutatavate masinate massist ja sõidukiirusest, teede peente osakeste sisaldusest, tee laiusest ja tööajast. Kaevise transpordist tekkiva tolmu leviku tõkestamise efektiivseks vahendiks kuival perioodil on teede niisutamine ning erinevate kemikaalide kasutamine.

Juhul kui tolmu põhjustab häiringuid ümbruskonna aladele või elanikele, tuleb karjääri tegevusega seonduva tolmu leviku piiramiseks kaevandamise ja vedude perioodil kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C, niisutada karjäärisiseseid teid ja platse.

Valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Valgus-, soojus-, kiirgus- ega lõhnareostust tegevusega ümbruskonnale eeldatavalt ei kaasne. Liiva ja kruusa kaevandamisega selliseid mõjusid ei teki või on need ebaolulise suurusega.

Vibratsioon

Lähtuvalt töötervishoidu käsitlevatest õigusaktidest on karjääris töötavale tehnikale kehtestatud vibratsiooni piirnormid juba valmistajatehases. Karjääris töötav tehnika peab vastama kehtestatud normidele. Olgina liivakarjääris ei viida läbi lõhkamisi, seega vibratsiooni tekkimist kavandatava tegevuse elluviimisel ette näha ei ole.

3.1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Jäätmeseaduse § 7¹ lõike 1 kohaselt loetakse kaevandamisjäätmeteks jäätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena. Selle kohaselt võib mäeeraldisel kirjeldatud tegevuse tulemusel kaevandamisjäätmeteks kvalifitseerida kooritud katendit.

Olgina liivakarjääris kaevandamisel jäätmeid ega reovett ei teki – kogu kasulik materjal turustatakse ning mäeeraldiselt eemaldatud katend ladustatakse mäeeraldise ja teenindusmaa alale, kasutades katendit vajadusel müra- ja tolmutõkkevallide rajamiseks. Muld vallitatakse kuni 3 m kõrgustesse aunadesse, säilitamaks mulla bioloogilist aktiivsust aunasid ei tihendata. Kogu katend on hilisemalt kavas kasutada kohapeale kaeveõõnde täitmiseks ja korrastamiseks.

Olgina liivakarjääris kaevandamisel ei teki jäätmeid ega kaevandamisjäätmeid – seega ei ole vajalik kaevandamisjäätmekava ning keskkonnanõuete taotluses ei ole vaja täita jäätmete eriosa.

Samas juhime tähelepanu, et jäätmete, sh katendi taaskasutamiseks karjääri ala korrastamisel on vajalik korrastamisprojekt ja jäätmekäitleja registreering. Vastavad taotlused on vaja esitada Keskkonnaametile õigeaegselt eriti, kui soovitakse teostada täitmist samaaegselt kaevandamisega.

Karjäärialale on keelatud prügi ladustada. Keskkonnale ohtlikud jäätmed tuleb koguda teistest jäätmetest eraldi (määrdeõlid, pliikud, patareid, õlised kaltsud jms) ja käidelda nõuetekohaselt (viia jäätmejaama vms). Mäeeraldisel tuleb käidelda jäätmeid vastavalt kehtivatele nõuetele.

3.1.7. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Kaevandamisel tuleb rangelt jälgida, et ei satuks kütust või õli pinnasesse. Mäetöödel on potentsiaalseteks reostusallikateks karjääri mäemasinate tehnilised avariid. Selle tulemusel võib pinnasesse sattuda diiselkütust ja/või määrdeaineid, millega võidakse saastada nii pinnast, kui ka vett. Selle vältimiseks tuleb pidevalt jälgida masinate tehnilist seisundit ning planeerida karjääri projektis avariide likvideerimise viisid. Tuleb tagada kütte- ja määrdeainete pinnasesse sattumise vältimiseks ettenähtud kaitsevahendite olemasolu ja korrashoid. Remontimine peab toimuma selleks ettenähtud kohtades. Võimaliku tekkinud reostuse likvideerimiseks peab olema karjääris töötajatel teada kindel tegevusplaan.

3.1.8. Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht, sealhulgas

kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide oht teaduslike andmete alusel

Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht puudub.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1. Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Ala on praegu põhiliselt rohumaa ja osaliselt metsamaa. Karjääri rajamisel looduslik maakasutus on muutunud muutub (mets raadatud).

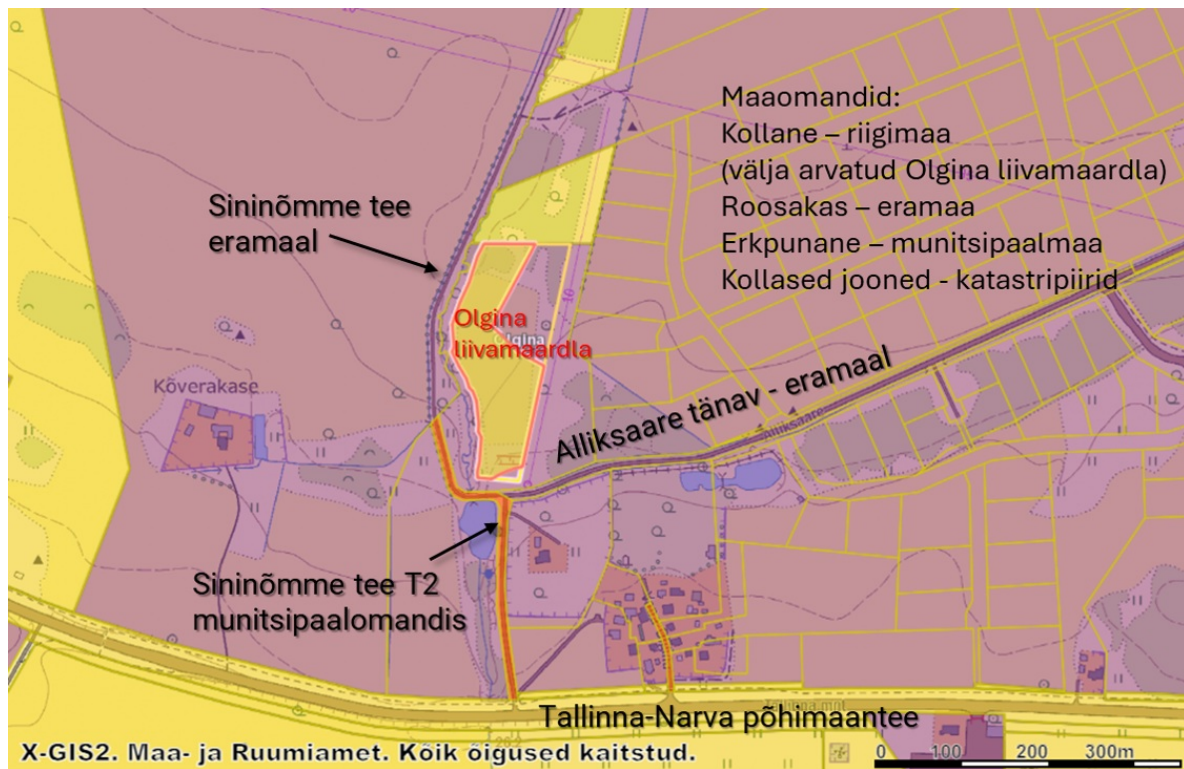
Maavara kaevandamisega kaasneb mäeeraldise piires mäetööde käigus maastiku muutus ja olemasoleva taimkatte hävinemine. Kaevandamise lõpetamisel kaeveõõs täidetakse kaevandamiseelsele maapinna kõrgusele ja kaetakse paljandustööde käigus kooritud kattepinnasega ning ala korrastatakse rohumaaaks.

Taotluse kohaselt kaevandamise tulemusena tekkinud kaeveõõs täidetakse mujalt karjääri sisse toodud loodusliku mineraalse pinnasega kaevandamiseelsele maapinna kõrgusele. Täitmiseks vajalik pinnase kogus on 37 tuh m³. Kooritud ja ladustatud kattepinnas koguses 10 tuh m³ kasutatakse täielikult täidetud kaeveõõne katmiseks keskmise paksusega 0,6 m.

Kuna täitmist kavandatakse teostada kaevandamisega samaaegselt tuleb küsida MaaPS § 81 kohased korrastamistingimused Keskkonnaametilt varakult, kuna karjäärides lubatakse mujalt toodud materjaliga tagasitäidet vaid korrastamisprojekti kohaselt. Korrastamisprojekti rakendamiseks antakse aga nõusolek korrastamistingimuste järgi.

Teede kasutamine

Taotluse kohaselt kavandatakse kasutada Alliksaare teed, mis on eraomandis. Samas ei saa siin välistada ka Sininõmme tee kasutamist. KMH eelhinnangu koostamise käigus selgus, et karjääri ümbruse teede seisund võib olla mittepiisav raskemate veokite sõiduks. Alljärgneval joonisel on toodud vahetus läheduses olevad teed.

Joonis 2. Teed ja maaomand Olgina karjääri ümbruses Maa- ja Ruumiameti kaardirakenduse andmetel 19.06.2026.

Selleks, et teede kasutus ja korrashoid oleks tagatud teeme ettepaneku lisada teeomanike kooskõlastust nõudev kõrvaltingimus keskkonnaloale alljärgnevalt:

Alliksaare tänava, Sininõmme tänava ja sinna suunduva väljaveotee rekonstrueerimise, hooldamise ja kasutamise tingimused leppida kokku loa omaniku ja tee omaniku vahel enne tee kasutamist kaevandatava materjali väljaveoteena. Kokkuleppe koostamise juurde tuleb kaasata ka Narva-Jõesuu Linnavalitsus.

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõimes

Olgina liivakarjäär paikneb Viru lavamaa kirdeosas. Geoloogilise baaskaardi (M 1:50 000) andmetel kattub maa-ala Võrtsjärve alamkihistu jääjärveliste setete (Q1jrVr_lg) levikulaga, mis on esindatud aleuriidiga. Pinnakate lasub Tiskre kihistu (Cm2ts) rohekashallide savikate vahekihtidega liivakivil. Taotletav mäeeraldis hõlmab Olgina maardla (registrikaart nr 1047) Olgina liivakarjääri aktiivse tarbevaru plokki 1 ja 2. Täiteliiva geoloogiline varu mäeeraldisel kokku on 68 tuh m³ (sh allpool veetaset 51 tuh m³), millest kaevandatava varu maht on 41 tuh m³ (sh allpool veetaset 27 tuh m³). Täpsem ülevaade on toodud ptk-s 3.1.1.

Liiv-kruus looduses ei taastu, mistõttu on tegemist taastumatu loodusvaraga ning puudub looduskeskkonna vastupanuvõime. Kaevandamise käigus muutub kaevandatava ala maastik ja looduslik mitmekesisus täielikult. Maakasutus taastatakse kaevandamise lõppemisel.

Looduslikult on ala praegu valdavalt rohumaa (põhja ja lääne osas osaliselt metsamaa). Vee ärajuhtimist alal ei teostata.

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Maavara kaevandamisega kaasneb mäeeraldise piires mäetööde käigus maastiku muutus ja olemasoleva taimkatte hävimine. Kaevandamine sarnaneb oma olemuselt ehitustegevusega. Nagu iga ehitustegevusega, võib ka maavara kaevandamisega kaasneda keskkonnahäiringuid. KeÜS § 3 lõike 1 kohaselt on keskkonnahäiring inimtegevusega kaasnev vahetu või kaudne ebasoodne mõju keskkonnale. Keskkonnalooga lubatud tegevusega kaasneda võivateks peamisteks keskkonnamõjudeks on kaevandamise tehnoloogilise protsessi ja transpordiga kaasnev müra ja osakeste heide välisõhku ning mõju maastikule ja maakasutusele.

Kaevandamistegevusega kaasneda võiva osakeste heitme või müra häiringu mõju ei ulatu kaevandamistegevuseks kasutatavale tehnoloogiale õigusaktidega seatud tehnilistest piirangutest ja väljatava maavara looduslikust niiskusest tulenevalt eeldatavalt kaugemale kui 250-300 m. Kuivema ilma korral, avamaal võib toodangu transportimisel välisõhku paiskuv osakeste kogus tugevama tuule korral kanduda ka mainitust kaugemale. Selliste olukordade vältimiseks seatakse keskkonnaloale kõrvaltingimused asjakohaste leevendusmeetmete rakendamiseks.

Kaevandamistegevus toob endaga kaasa maastiku pikaajalise või püsiva muutumise. Samas on näiteks majanduslikust aspektist oluline ka taastumatute maavarade jätkusuutliku kasutamise tagamine. Karjääri töötamise jooksul looduslik mitmekesisus paratamatult vaesub. Pikemas perspektiivis see taastub.

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine Olgina karjääri mõjupiirkonnas alasid, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid oleks ületatud või võidakse ületada.

Kultuurimälestised

Karjäärialal või selle mõjualal (250 m) puuduvad kultuurimälestiste registrisse kantud kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alad. Lähim muinsuskaitse alla võetud objektid on enam, kui 2 km kaugusel ja ei ole mõjutatud Olgina liivakarjääri kaevandamistegevusest.

Natuke lähemal asuvad Olgina mõisaga seotud objektid, mis ei ole võetud muinsuskaitse alla. Olgina mõis ja mõisa park on enam, kui 200 meetri kaugusel ja ei ole otseselt mõjutatud karjääri tegevusest.

Rohevõrgustik

Maakonnaplaneeringu järgi on Olgina liivakarjäär rohevõrgustiku piirialal. See rohevõrgustik on aga kaotanud oma tähtsuse detailplaneeringute tulemusel ning uue üldplaneeringu kohaselt ei ole siia rohevõrgustikku enam määratud. Praegu ei ole näha olulist vastuolu Olgina liivakarjääri

ja rohevõrgustikuga tulevase planeeringuid arvestades.

Looduskaitseelised piirangud ja mõjud nendele

Teada ei ole elusloodusega seotud keskkonnakaitseelisi objekte, millega peaks Olgina liivakarjääri juures arvestama. Lähim Natura 2000 ala on umbes 5,4 km kaugusele jääv Udria loodusala (RAH0000502) ja mäeeraldisest 1 km m raadiuses ei ole EELIS andmetel kaitsealuseid liike.

Arvestama peab veekaitseeliste maaparanduslike objektide piirangutega, kuhu karjääri alalt ei tohi lisavett juhtida ja mida tuleb kaitsta võimaliku reostuse eest.

3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

KeÜS § 23 lõike 1 sätestab, et igapähe on õigus tervise- ja heaoluvajadustele vastavale keskkonnale, millega tal on oluline puutumus. Lõike 2 kohaselt on oluline puutumus isikul, kes viibib tihti mõjutatud keskkonnas, kasutab sageli mõjutatud loodusvara või kellel on muul põhjusel eriline seos mõjutatud keskkonnaga. KeÜS § 3 lõike 1 kohaselt on keskkonnahäiring ka selline ebasoodne mõju keskkonnale, mis ei ületa arvulist normi või mis on arvulise normiga reguleerimata. Siiski tuleb võimaliku keskkonnahäiringu tekkimist võimalusel ennetada ning kui see pole võimalik, võtta kasutusele leevendusmeetmed. Keskkonnaloa omanikul on kohustus hüvitada kaevandamisega tekitatud kahju sõltumata oma süüst (MaaPS § 93 lõike 1).

Olgina liivakarjääri asub Ida-Viru maakonnas, Narva-Jõesuu linnas, Olgina alevikus ning on Narva linnast ~5 km kaugusel läänes, Tallinna-Narva põhimaantee (nr 1) 206,6 km-lt ~300 m kaugusel põhja pool. Olgina aleviku keskus on mäeeraldisest ~1,5 km ida pool.

Olgina liivakarjääri maapinna reljeef tõuseb loodest kagu suunas absoluutkõrgusest 16 m kuni 23 m. Mäeeraldisel põhjaosas on väikesel alal lehtmets ning ülejäänud ala on looduslik rohumaa, mis on kasutusel karjamaana.

Mäeeraldisel teenindusmaast lähimate (500 m raadiusesse jäävate) kinnistute elu- või ühiskondlik hoonete kaugused ETAK hoonete andmete alusel on valdavalt Vana-Olgina tänava juures teenindusmaast kagu suunas:

- Vana-Olgina tn 7 (85101:003:0192) hoone on teenindusmaast umbes 100,1 m kaugusel
- Vana-Olgina tn 5 (85101:003:0343) hoone on teenindusmaast umbes 214 m kaugusel
- Vana-Olgina tn 10/2 (85101:003:0034) hoone on teenindusmaast umbes 223 m kaugusel
- Vana-Olgina tn 10 (85101:003:0034) hoone on teenindusmaast umbes 229 m kaugusel
- Vana-Olgina tn 3 (85101:003:1221) hoone on teenindusmaast umbes 242 m kaugusel
- Vana-Olgina tn 8 (85101:001:0586) hoone on teenindusmaast umbes 249 m kaugusel
- Vana-Olgina tn 1 (85101:003:1225) hoone on teenindusmaast umbes 255 m kaugusel
- Vana-Olgina tn 6 (85101:003:0443) hoone on teenindusmaast umbes 265 m kaugusel
- Kõverakase (85101:003:0001) hoone on teenindusmaast umbes 280 m kaugusel läänes
- Vana-Olgina tn 2 (85101:003:1223) hoone on teenindusmaast umbes 287 m kaugusel
- Vana-Olgina tn 4 (85101:001:0650) hoone on teenindusmaast umbes 298 m kaugusel

Oht päevaselt ülenormatiivne müra kinnistute õue alade osas on Vana-Olgina tn 7 (85101:003:0192) ja seetõttu on kavandatud eelhinnangu kohaselt ka kõrvaltingimused, mis tagavad mürataseme päeval (täpsemalt peatükis 3.1.5). Kuna tagatud ei ole öine müratase on keskkonnaloaga keelatud kaevandamine öösel. Võimaliku peenosakeste heitme vähendamiseks rakendatakse leevendusmeetmena karjääri teede ja platside niisutamist.

Maastikupildi visuaalne muutumine on maavara kaevandamise juures paratamatu ning selle mõju on leevendatav rikutud maa kaevandamisjärgse korrastamisega, mis on tulenevalt seadusandlikust korrast keskkonnakaitseloa omajale kohustuslik.

Olgina karjäär jääb alale, kus planeeringute kohaselt (vaata peatükk 3.1.2.) planeeritakse oluliselt mitmete äri, tootmis ja teenindusmaade rajamist. Varasem maakonnaplaneeringu järgne rohekoridor, mille äärealal on ka Olgina liivamaardla on nende planeeringutega läbi lõigatud. Seega tulevikus saab piirkond olema oluliselt erinevama maakasutusega, kui praegu. Nende planeeringute elluviimiseks on ka Olgina liivamaardla kavandatud. Liivakarjäär võimaldab oluliselt vähendada transpordi kaugusi, kuna lähem liivakarjäär jääb linnulennult enam, kui 14,3 km kaugusele.

Keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmisel esitasid viis eelnimetatud lähima kinnistu omanikku selgituse küsimisi karjääri osas. Kirjadest on näha, et elanikud ei soovi karjääri rajamist. Kirjadega sooviti suuremat keskkonnamõju analüüsi sh erinevaid riskianalüüse, modelleerimisi ja hüvitamise selgitamist. Keskkonnaamet on seisukohal, et käesoleval juhul ei ole vajadust lisa eksperthinnangute ja taotluses on piisavalt andmeid mõju hindamiseks ning keskkonna leevendusmeetmete määramiseks.

Keskkonnaametile esitatud kirjade seas anti aga teada, et Vana-Olgina tn üks elanikest on tõsisemate terviseprobleemidega. Liivakarjääri tegevus ei tohi kindlasti põhjustada ümbritsevate elanike terviseprobleemide süvenemist. Seega väga oluline on, et Olgina liivakarjäärist kagu suunas ei leviks ülenormatiivne müra ja tolm. Keskkonnaamet kontrollis, et Vana-Olgina tn teed on ühendatud Tallinna maanteed ja liivakarjääri transport ei saa liikuma vahetult hoonete eest läbi. Võimalik on, et loa menetluse käigus peab selle tervise probleemiga isiku jaoks lisama loale veel lisaks keskkonnaloa kõrvaltingimusi. Vastava arutelu tuleb teostada eraldi.

3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

Eelnevast lähtudes võivad Olgina liivakarjääri mäeeraldisel kaevandamistegevusega kaasnevateks peamisteks mõjudeks olla mõju välisõhule (tolm, müra), maastikule ja võimalik mõju põhjaveele. Välistatud peavad olema erinevad koosmõjud.

3.3.1. Mõju suurus, mõjuala ulatus, mõju ilmnemise tõenäosus ja aeg, mõju laad, tugevus, kestus, sagedus ja pöördumus

Keskkonnaamet käsitleb kavandatava tegevuse mõjualana Olgina liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 250 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra- või

tolmuhäiring. Arvutuslikult jäävad mõju suurused kehtestatud päevastesse piirnormidesse, kuid vajadusel tuleb teostada kontrollmõõtmisi.

Kaevandamistegevusega kaasnevad häiringud avalduvad kaevandamise käigus keskkonnaloa kehtivusaja jooksul. Perioodil, kui kaevandamist ei toimu, kavandataval tegevusel otseseid mõjusid ei ole v.a. visuaalne häiring.

Pärast kaevandamistegevuse lõppemist ning ala korrastamist lõpeb ka kavandatava tegevuse mõju. Eelhinnangu järelduste kohaselt ei teki kavandatava tegevuse elluviimisel olulist negatiivset keskkonnamõju, samas ümberkaudsetele elanikele tavapärasest mõnevõrra rohkem häiringuid (müra, õhusaaste) võib siiski tekkida. Siiski võib eeldada, et häiringute esinemine on leevendatav ja võimalik. Asjaõigusseaduse § 143 lõige 1 sätestab, et kinnisasja omanikul ei ole õigust keelata gaasi, suitsu, auru, lõhna, tahma, soojuse, müra, põrutuste ja muude seesuguste teiselt kinnisasjalt tulevate mõjutuste levimist oma kinnisasjale, kui see ei kahjusta oluliselt tema kinnisasja kasutamist ega ole vastuolus keskkonnakaitse nõuetega. Mõjutuste tahtlik suunamine naaberkinnisasjale on keelatud. Kaebuste korral tuleb häiringute intensiivsust mõõta ning vajadusel korraldada töö karjääris ümber.

3.3.2. Mõju piiriülesus

Riigipiiri ülest mõju ette näha ei ole, riigipiir jääb karjäärialast kaugemale.

3.3.3. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

Lähim Natura 2000 ala on umbes 5,4 km kaugusele jääv Udria loodusala (RAH0000502). Negatiivset mõju Natura 2000 aladele ette näha ei ole, kuna need jäävad tegevuskohast piisavalt kaugemale. Nii kaugemale ei levi tolmu- ega mürähäiring. Veerežiimi ei mõjutata. Samuti ei ole kaugusest tulenevalt otseselt Olgina liivakarjääri transpordikoormuse mõju Natura aladele.

3.3.4. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Kumulatiivne mõju maavarade kaevandamisel saab eelkõige tekkida kõigi müraallikate koosmõjul. Olgina liivakarjääri mäeeraldise lähiümbrusse ei jää ühtegi karjääri, mille koosmõju tuleks arvestada. Ka ei ole praegu lähiümbruses tööstust, mis tekitaks müra. Mis eesmärgiga hooned (sh tööstused) rajatakse Olgina liivakarjäärist ida poole jäävale detailplaneeringule tulevad ei ole teada.

Keskkonnaloa omanik peab täitma kõiki asjakohaseid õigusaktides sätestatud nõudeid ja loale kantavaid kõrvaltingimusi ning tegema omalt poolt kõik võimaliku, vähendamaks tekkivate keskkonnahäiringute esinemist ning levimist.

3.3.5. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalusi

Olgina liivakarjääris kaevandamisega kaasneda võivaid keskkonnahäiringuid on pikemalt käsitletud käesoleva eelhinnangu punktides 3.1.5, 3.1.7 - 3.1.8, 3.2.3. - 3.2.4 ja 3.3 ning siinkohal ei korrata. Eelhinnangus esitatud kaalutluste alusel lisab Keskkonnaamet keskkonnahäiringute leevendamiseks nõuded müra, tolmu ja vee kaitseks. Keskkonnaloa menetluse juures võib antud nõudeid vajadusel rangemaks sõnastada loa taotleja, kohaliku omavalitsuse ja kohalike elanike arutelu tulemusel.

Eelhinnangus esitatud kaalutluste alusel kavandab Keskkonnaamet keskkonnahäiringute leevendamiseks lisada antavale keskkonnaloale järgmised asjakohased kõrvaltingimused:

1. Minimeerimaks võimaliku reostuse teket, tuleb kaevandamis- ja töötlemistehnika korrasolu regulaarselt kontrollida ja masinate hooldustöid sh tankimist teha ainult selleks ette nähtud spetsiaalsetel hooldusplatsidel (kus esmased reostustõrjevahendid peavad olema kohe saadaval) või väljaspool karjääri selleks ette nähtud kohtades.
2. Võimalike rikete ning avariide tagajärjel tekkiva kütuse- või õlireostuse likvideerimiseks peab karjääris olemas olema vajalikus koguses absorbenti (näiteks turvas, saepuru või sünteetilised absorbendid), millega saab tekkinud reostuse kokku korjata.
3. Avarii korral tuleb reostus koheselt lokaliseerida ning teavitada Keskkonnaametit, Politseija Piirivalveametit ja Päästeametit.
4. Karjääris müra tekitavad tegevused (nt maavara väljavedu, ekskavaatoriga töö) on lubatud ajavahemikus 7.00-21.00.
5. Mobiilne töötlemissõlm (nt purustus- ja sorteerimissõlm, sõelumiskompleks) ei tohi töötamise ajal, mäeeraldisel ega selle teenindusmaal, paikneda Vana-Olgina tn 7 õuemaapiirile (katastritunnus: 85101:003:0192) lähemal kui 170 m.
6. Müraga seotud kaebuste esitamisel tuleb keskkonnaloa omajal aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes mõõta mürataset kaebuse esitaja katastriüksusel ning piirnormide ületamisel korraldada koheselt karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks.
7. Juhul kui tolmu põhjustab häiringuid ümbruskonna aladele või elanikele, tuleb karjääri tegevusega seonduva tolmu leviku piiramiseks kaevandamise ja vedude perioodil kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C, niisutada karjäärisiseseid teid ja platse.
8. Alliksaare tänava, Sininõmme tänava ja sinna suunduva väljaveotee rekonstrueerimise, hooldamise ja kasutamise tingimused leppida kokku loa omaniku ja tee omaniku vahel enne tee kasutamist kaevandatava materjali väljaveoteena. Kokkuleppe koostamise juurde tuleb kaasata ka Narva-Jõesuu Linnavalitsus.

Vajadusel täpsustatakse keskkonnaloale kantavate kõrvaltingimuste sõnastust keskkonnaloa andmise korralduses.

3.4. Eelhinnangu järeldus

Eelhindamise tulemusena järeldab Keskkonnaamet, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, kuna:

1. kavandatav tegevuskoht ei asu kaitstaval loodusobjektidel ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega ei mõjutata ebasoodsalt kaitstavaid loodusobjekte ega

Natura 2000 võrgustiku alasid;

2. eelhindamise tulemusena selgus, et leevendusmeetmete kasutamisel eeldatavalt ei ületata kaevandamisel piirmäärasid müra ja õhusaaste osas;
3. eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamine ei mõjuta väljakujunenud põhjaveerežiimi, kuna kaevandamisel ei juhita vett ära;
4. mäeeraldisel maastik kaevandamistööde käigus hävib, kuid see on kvalitatiivselt hiljem osaliselt taastatav maa-ala korrastamisega.

KeHJS § 11 lõike 8¹ kohaselt KMH algatamata jätmise otsus peab muu hulgas sisaldama asjakohaseid KeHJS § 6¹ lõike 1 punkti 6 alusel esitatud kavandatava tegevuse erisusi või keskkonnameetmeid muidu ilmned võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks. Määruse nr 31 § 5 lõike 2 järgi, kui eelhinnangu järelduseks on kavandatava tegevuse KMH algatamata jätmise, esitatakse eelhinnangus põhjendatud juhul ettepanekud vajalikeks keskkonnameetmeteks.

KeHJS § 3³ lõike 1 järgi keskkonnameetmed on kavandatava tegevuse elluviimisega kaasneva ebasoodsa keskkonnamõju ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise ning põhjendatud juhul heastamise meetmed. Keskkonnameetmete hulka arvatakse ka keskkonnaseire. KeHJS § 3³ lõike 2 kohaselt peavad keskkonnameetmed, sealhulgas keskkonnaseirega jälgitavate näitajate liik ja seire kestus, olema proportsionaalsed kavandatava tegevuse iseloomu, asukoha ja mahuga ning eeldatavalt avalduva keskkonnamõjuga.

Keskkonnaseire määramisel ja tegemisel arvestatakse olemasoleva keskkonnaseirega.

Loa taotleja ei ole KeHJS § 6¹ lõike 1 punkti 6 alusel esitanud Keskkonnaametile teavet kavandatava tegevuse erisuste või võetavate keskkonnameetmete kohta, millega loa taotleja kavandab vältida või ennetada muidu ilmned võivat olulist ebasoodsat keskkonnamõju.

4. ÄRAKUULAMINE

Keskkonnaamet saatis KeHJS § 11 lõike 2² alusel 18.05.2026 kirjaga nr DM-135289-15 Olgina liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele koostatud keskkonnamõjude eelhinnangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu seisukoha võtmiseks Narva-Jõesuu Linnavalitsusele ning tutvumiseks Altrix OÜ, seisukoha esitamise tähtajaga 09.06.2026.

Seisukoha esitamise tähtjaks kirjalikke arvamusi ei esitatud, kuid KMH eelhinnangu sisu arutati avalikul arutelul 02.06.2026.

Vastavalt kohalike elanike soovile toimus KMH eelhinnangu eelnõu koostamise järgselt Olgina liivakarjäär keskkonnaloa taotluse avalik arutelu 02.06.2026 algusega kell 13:30 Narva-Jõesuu Linnavalitsuse istungite saalis (Jaan Poska tänav 26, Narva-Jõesuu linn; 2 korrusel). Avaliku arutelu kutse saadeti Keskkonnaameti poolt kõigile menetlusosalistele 18.05.2026 kirjaga nr DM-135289-16.

Avaliku arutelu protokoll on registreeritud KOTKAS menetlus nr M-135289 all.

Narva-Jõesuu Linnavalitsuse 18.06.2026 edastas soovi, et KMH eelhinnangut täiendatakse alljärgneva teabega (KOTKAS 18.06.2026 nr DM-135289-19):

1. Eelhinnang, 14 lk, osakesed (tolm): Narva-Jõesuu Linnavalitsus leiab, et eelhinnangus ei ole piisavalt käsitletud kavandatava tegevusega kaasnevat transpordikoormust ega sellest tulenevaid mõjusid kohalikele elanikele ja teedevõrgule (peamiselt OÜ-le Virumaa Tehnopark kuuluvad erateed).

Eelhinnang ei sisalda analüüsi kavandatava liiklussageduse, veokite arvu ega transpordimarsruutide kohta. Samuti puudub hinnang karjääriga seotud rasketranspordi mõjule kohalike teede seisukorrale, liiklusohutusele ning läheduses elavate inimeste elukeskkonnale.

Tolmu mõju käsitlemisel on piirdutud üldise kirjeldusega ning ette nähtud leevendusmeetmed rakendatakse üksnes häiringute või kaebuste ilmnemisel. Samas puudub hinnang peenosakeste (PM10 ja PM2,5) võimalikule levikule lähimate elamute piirkonnas ning nende võimalikule mõjule elanike tervisele.

Linnavalitsuse hinnangul ei võimalda esitatud eelhinnang piisava kindlusega järeldada, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist mõju kohalike elanike elukeskkonnale, mistõttu tuleb täiendavalt hinnata transpordist, mürast ja tolmust tulenevaid mõjusid.

2. Kumulatiivsed mõjud ja sotsiaal-majanduslikud mõjud

Eelhinnangust ei selgu, kuidas on hinnatud kõigi võimalike keskkonnahäiringute ja reostustegurite kumulatiivset mõju kogu kavandatava tegevuse perioodi jooksul. Linnavalitsuse hinnangul ei ole piisavalt käsitletud kaevandamistegevuse pikaajalist koostoimet erinevate keskkonnamõjurite vahel ega sellest tulenevaid võimalikke sotsiaal-majanduslikke mõjusid.

Sealhulgas jääb ebaselgeks, kuidas on hinnatud võimalikku kinnisvara väärtuse langust, varalise kahju tekkimise riski, elanike elukvaliteedi halvenemist ning mõju piirkonnas tegutsevate ettevõtjate majandustegevusele. Samuti puudub hinnang võimalikele riskidele tegevusaladel, mis sõltuvad otseselt piirkonna keskkonnaseisundist ja elukeskkonna kvaliteedist, näiteks turismi-, mesindus- ja loomakasvatussektoris.

Eelhinnangu täiendused

Tolmu (peenosakeste) hinnang on antud eelhinnangu peatükis 3.1.5 lähtuvalt kaevandamise tegevusest mäeeraldisel ehk keskkonnaloa enda alal. Samas võib nõustuda karjääri materjali transpordi jaoks olulist teede seisukorda ja liikluskoormist on käsitletud pinnapealselt. Keskkonnaloaga lisanduva liiklustiheduse hindamine on aga väga keeruline. Taotlusele on märgitud kaevandatav varu 41 tuh m³, mille järgi võiks arvestada palju autosid on vaja selle materjali karjäärist välja viimiseks. Samas, kuna seda tehakse on raske hinnata, sest keskmine tootmiskaht aastas ei anna õiget ülevaadet kuna liiklus toimib ja täpselt kuhu. Karjääris võib

olla pikki perioode, kus liiklus peaaegu puudub, kuna liiva ei soovita osta ja siis on perioode, kus liiklustihedus on oluliselt suur mingi arendustegevuse tõttu.

Keskkonnaamet lisas teede osas piirkonna teede omandi info eelhinnangu peatükki 3.2.1 ja lisas vastavalt kõrvaltingimuse ettepaneku (otsustavas osas 1.2.8) järgnevas sõnastuses:

Alliksaare tänava, Sininõmme tänava ja sinna suunduva väljaveotee rekonstrueerimise, hooldamise ja kasutamise tingimused leppida kokku loa omaniku ja tee omaniku vahel enne tee kasutamist kaevandatava materjali väljaveoteena. Kokkuleppe koostamise juurde tuleb kaasata ka Narva-Jõesuu Linnavalitsus.

Antud kokkuleppega peaks olema võimalik lahendada suuremad teedega seotud probleemid.

Keskkonnaamet täpsustas kumulatiivse mõju käsitlevat peatükki 3.3.4 lisades juurde ka info lähialadel asuvate ja planeeritavate tööstuste osas.

Maapõueseaduse § 50 lõige 10 sätestab, et kui mäeeraldis või selle teenindusmaa asub elamule lähemal kui 100 meetrit, tuleb taotlusele lisada selle kinnistu omaniku nõusolek. Antud säte on seadusse lisatud just kaevandamisest vahetult mõjutatud isikute vajaduste arvestamiseks. Olgina liivakarjääri mäeeraldis on elamutest kaugemal, kui 100 meetrit, mistõttu kinnistuomanike nõusolekut ei ole vaja taotluse juurde lisada.

Mis puudutab inimeste tervise hinnangut, siis see on väga personaalne küsimus ja puudutab siin konkreetsete inimeste terviseandmeid, mida ei käsitleta avaliku KMH eelhinnangu menetluse juures. KMH eelhinnangus peab hindama, kas on tagatud keskkonnapiirväärtused ja vajadusel lisama meetmed, mis neid tagaksid. Praegusel juhul on seda tehtud.

Kinnisvara hinda mõjutavad väga paljud tegurid: asukoht, ligipääs, naabruskond, seisukord, suurus, vanus, korras dokumentatsioon, lisatingimused jpm. Kinnisvara hinna määramiseks toetutakse tihti sellele, mis hinnaga on piirkonnas tehinguid tehtud, aga ka mis hinnaga on antud ajahetkel kinnisvaraportalides pakkumisi. Võib juhtuda, et piirkonnas, kuhu karjäär rajatakse, pole nii tollel ajahetkel kui varem kinnisvara müügis olnud. Seega on võimalik, et võrdlused ei anna õiget pilti konkreetse kinnisvara turuväärtuse hindamiseks. Mõnikord võib müüja lisada müügihinnale ka emotsionaalse väärtuse. Paraku Keskkonnaamet ei hinda ega telli hindamist, kuidas loa andmine mõjutab kinnisvara väärtust, sest selleks ei ole seaduslikku alust.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Teadmiseks: Narva-Jõesuu Linnavalitsus

Kersti Ritsberg 5302 5823
Kersti.Ritsberg@keskkonnaamet.ee